

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Үчәлле авыл жирлегә Советы
КАРАРЫ

Үчәлле авылы

№ 99

31 май, 2018 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Үчәлле авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатъләрен карау һәм шәхси кабул итүне тәмин итү буенча нигезләмә

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатъләрен карау тәртибе турында" 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә шәхси кабул итүне тәмин итү, шулай ук гражданнарның жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр, гаризалар, шикаятьләр белән мөрәжәгать итүләренә конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру, гражданнарның мөрәжәгатъләрен карау буенча эшләренә кабул итү һәм оештыру тәртибен жайга салу турында" Татарстан Республикасы Азнакай район Советының 2017 елның 09 ноябрәндәге 146-2 номерлы "Гражданнар мөрәжәгатъләрен карау һәм гражданнарның шәхси кабул итүен тәмин итү турында нигезләмәләр турында" карарын исәпкә алып, гражданнарның мөрәжәгатъләрен карау һәм аларны шәхси кабул итүне оештыру тәртибен жайга салу турында" 2006 елның 13 декабрәндәге 537 номерлы бурычы хакында

Үчәлле авыл жирлегә Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Үчәлле авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатъләрен карау һәм шәхси кабул итүне тәмин итү буенча нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) расларга, әлегә карарга кушымта нигезендә.
2. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Үчәлле авыл жирлегендә жаваплы вазыйфаи зат - башкарма комитет сәркатипы итеп билгеләргә:
  - гражданнар мөрәжәгатъләре белән эшләгән өчен;
  - гражданнарның шәхси мәгълүматларын эшкәртү өчен.
3. Әлегә карарны веб-адрес буенча «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталы»нда урнаштыру юлы белән игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм веб-адрес буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatar.ru>.
4. Әлегә карарның үтәлешен тикшереп торуны законлылык, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Рәис

Г.М.Төхвәтуллина

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Үчәлле авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итүне тәмин итү буенча нигезләмә

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе гражданнарының язма һәм телдән мөрәжәгатьләрен (алга таба - мөрәжәгатьләренә) кабул итү, исәпкә алу, теркәү, карау, аларны карауны һәм үтәүне тикшереп торы кагыйдәләрен билгели, мөрәжәгатьләренң сәбәпләрен һәм характерын ачыклау, шулай ук Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Үчәлле авыл жирлегендә гражданнары кабул итүне оештыру тәртибен билгели.

Әлеге Нигезләмәнең пунктлары "Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында" 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - ФЗ), "Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында" 2003 елның 12 маендагы 16-ЗТР номерлы Татарстан Республикасы Законы (алга таба - ЗТР) белән билгеләнгән тәртиптә каралырга тиешле барлык мөрәжәгатьләргә кагыла.

1.2. Гражданнарының язма мөрәжәгатьләре тәкъдимнәр, гаризалар һәм шикәятләр рәвешендә килә. Гражданнарының кергән барлык мөрәжәгатьләре алар кергән вакыттан алып өч көн эчендә мәжбүри теркәләргә тиеш.

Гражданнар мөрәжәгатьләрен исәпкә алу түбәндәгеләр гамәлгә ашырыла:

- гражданнарының телдән мөрәжәгатьләрен исәпкә алу буенча карточкада (1 нче кушымта);
- гражданнарының язма мөрәжәгатьләрен теркәү журналында (2 нче кушымта);
- мәгълүматларның электрон базасында.

1.3. Мөрәжәгатьләренә карау жирле үзидарә органнары житәкчеләренң вазыйфай бурычы булып тора яисә аларның язма йөкләмәсе буенча - компетенция чикләрендә башка вазыйфай затлар. Жирле үзидарә органнары житәкчеләре жирле үзидарә органнарында гражданнары кабул итү һәм мөрәжәгатьләренә карау эшен дәрәс оештырган өчен шәхси жаваплылыкка ия.

1.4. Жирле үзидарә органы компетенциясенә кермәгән мәсьәләләренә үз эченә алган язма мөрәжәгатьләр тиешле органга яисә тиешле вазыйфай затка теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә юллана, алар компетенциясенә мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләренә хәл итү керә, гражданга мөрәжәгатьне янадан адреслау турында язмага хәбәр ителә. Икенче нөсхә жирле үзидарә органы шикасына теркәлә.

Язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләренә хәл итү берничә дәүләт органы, жирле үзидарә органнары яисә вазыйфай затлар компетенциясенә кергән очракта, мөрәжәгать күчәрмәсе теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфай затларга жибәрелә.

1.5. Карарына яисә гамәленә (гамәл кылмавына) карата шикаять бирелә торган жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка шикаятьне жибәрү тыела.

Әгәр, шушы тыюга бәйле рәвештә, мөрәжәгатьләрдә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи затка шикаять жибәрү мөмкин булмаса, димәк, шикаять гражданинга, аның судта билгеләнгән тәртиптә тиешле карарга яисә гамәл кылмавына карата шикаять белдерү хокукын аңлатып, кире кайтарыла.

1.6. Язма мөрәжәгать тексты укылышка бирелмәгән очракта, мөрәжәгатькә җавап бирелми, һәм ул, әгәр фамилиясе һәм почта адресы укылышка бирелсә, мөрәжәгать теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгать жибәргән гражданга хәбәр ителә, әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы укылышка бирелсә. Күрсәтелгән мөрәжәгать жирле үзидарә органын алдауга беркетелә.

Язма мөрәжәгать тексты тәкъдимнең, гаризаның яисә шикаятьнең асылын билгеләргә мөмкинлек бирмәгән очракта, мөрәжәгатькә җавап бирелми һәм ул үз компетенцияләре нигезендә дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка карауга юлланмый, бу хакта мөрәжәгатьне теркәгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгатьне жибәргән гражданга хәбәр ителә.

1.7. Язма мөрәжәгатьтә мөрәжәгатьне жибәргән гражданның фамилиясе яисә җавап жибәрелергә тиешле почта адресы күрсәтелмәгән очракта, мөрәжәгатькә җавап бирелми. Әгәр күрсәтелгән мөрәжәгатьтә тиешле, кылына торган яисә камилләштерелә торган хокукка каршы эш турында, шулай ук аны башкара яисә башкара торган эзерли торган зат турында белешмәләр булса, мөрәжәгать аның компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрелергә тиеш.

Миграция өлкәсендә Россия Федерациясе законнарын мөмкин булган бозу фактлары турында мәгълүматны үз эченә алган язма мөрәжәгать “эчке эшләр өлкәсендә федераль башкарма хакимият органының территориаль органы” на теркәлгән көннән алып биш көн эчендә һәм, Федераль законның 11 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, гражданга мөрәжәгать юллаган гражданга хәбәр итеп, аның мөрәжәгатен янадан адреслау турында Татарстан Республикасы Президентына жибәрелә.

1.8. Суд карарына шикаять белдерелә торган мөрәжәгать теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгать юллаган гражданга шушы суд карарына шикаять белдерү тәртибен аңлатып кайта.

1.9. Әгәр кергән мөрәжәгатьтә жирле үзидарә органнары вазыйфаи затының, шулай ук аның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә цензурасыз, яисә кимсетүле әйтелмәләр булса, ул анда куелган мәсьәләләрнең асылы буенча җавапсыз калдырылырга мөмкин. Бу очракта мөрәжәгатьне жибәргән гражданинга мөрәжәгатькә хокуктан явызларча файдалануның ярамавы турында хәбәр ителә. Мөрәжәгать тиешле чаралар күрү өчен тиешле органга жибәрелә.

1.10. Гражданның язма мөрәжәгатендә элегрәк жибәрелгән мөрәжәгатьләргә бәйле рәвештә асылы буенча язма җаваплар күп тапкырлар бирелгән сорау булса һәм шул ук вакытта мөрәжәгатьтә яңа дәлилләр яки хәлләр китерелмәсә, жирле үзидарә органы житәкчесе әлеге мәсьәлә буенча чираттагы мөрәжәгатьнең нигезсез булуы һәм граждан белән язышуны туктату турында карар кабул итәргә хокуклы, күрсәтелгән мөрәжәгать һәм элегрәк жибәрелә торган мөрәжәгатьләр бер үк жирле үзидарә органына яисә бер үк вазыйфаи затка юлланган булса. Әлеге карар турында мөрәжәгатьне жибәргән граждан хәбәр итә. Мөрәжәгатьне күчерү үткәрелми.

1.11. Гражданнарны шәхси кабул итү Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Үчәлле авыл жирлеге башлыгы (алга таба - бүлек) - атна саен сишәмбе көнне 14.00 сәгатьтән 17.00 сәгатькә кадәр, шәхсән алдан язылу буенча гамәлгә ашырыла.

1.12. Алдан язылу өчен кабул итү өчен билгеләнгән кабул итү урыны, көне һәм сәгатьләре турындагы мәгълүмат Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында <http://aznakayevo.tatar.ru> адресы буенча урнаштырыла. Күрсәтелгән мәгълүмат шулай ук жирле үзидарә органының административ бинасында мәгълүмат стендларында Совет урамы, 51 йорт адресы буенча урнаштырыла.

1.13. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Үчәлле авыл жирлегенең жирле үзидарә органында (алга таба - жирле үзидарә органы) гражданнарны кабул итүне Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының Үчәлле авыл жирлегенең сәркатипы башкара, ул гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләү өчен җаваплы вазыйфаи зат булып тора..

Кабул итүгә язылган һәр гражданга телдән мөрәжәгатьләрне исәпкә алу карточкасы тугырыла, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

- мөрәжәгать итүченең фамилиясе, исеме һәм атасының исеме;
- яшәү урынының адресы;
- социаль нигезләмә, ташламалы состав;
- кыскача эчтәлеге;
- кабул итүне алып баручы вазыйфаи зат резолюциясе;
- мөрәжәгатьне карау нәтижәләре;
- шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык.

Телдән мөрәжәгатьләрнең эчтәлеге гражданнарны кабул итүне теркәү карточкасына кертелә. Кабул итү датасы һәм вакыты мөрәжәгать итүчегә өстәмә рәвештә телефон аша хәбәр ителә.

1.14. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы __Үчәлле авыл жирлегенең Башкарма комитеты сәркатипы - жирле үзидарә органы адресына шәхси мәгълүматларны эшкәртү буенча җаваплы вазыйфаи зат булып тора.

1.15. Шәхси мәгълүматларны эшкәртү законлы һәм гадел нигездә башкарылырга тиеш.

Шәхси мәгълүматларны эшкәртү конкрет, алдан билгеләнгән һәм законлы максатларга ирешү белән чикләнәргә тиеш. Шәхси мәгълүматларны җыю максатларына туры килми торган шәхси мәгълүматларны эшкәртү рөхсәт ителми.

Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматларның эчтәлеге һәм күләме белдерелгән эшкәртү максатларына туры килергә тиеш. Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматлар аларны эшкәртү максатларына карата артык булырга тиеш түгел.

Шәхси мәгълүматларны эшкәрткәндә шәхси мәгълүматларның төгәллеге, аларның житәрлек булуы, ә кирәкле очракларда шәхси мәгълүматларны эшкәртү максатларына карата актуальлеге тәмин ителергә тиеш. Оператор тиешле чаралар күрергә яисә тулы булмаган яисә төгәл булмаган мәгълүматларны бетерү яки төгәлләштерү буенча аларны кабул итүне тәмин итәргә тиеш.

1.16. Шәхси кабул иткәндә граждан аның шәхесен таныкый торган документ күрсәтә. Гражданның мондый документны күрсәтүдән баш тарткан очракта, аның мөрәжәгате аноним буларак карала.

1.17. Кабул итүне гамәлгә ашыручы вазыйфаи зат гражданның игътибар белән тыңларга һәм аның мөрәжәгатенең асылын җентекләп тикшерергә тиеш. Әгәр телдән мөрәжәгатьтә баян ителгән фактлар һәм хәлләр ачык күренеп торса

һәм өстәмә тикшерү таләп итмәсә, гражданның ризалыгы белән мөрәжәгатькә җавап шәхси кабул итү барышында телдән бирелергә мөмкин, бу хакта гражданның шәхси кабул итү карточкасында язу эшләнә. Калган очрақларда мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача җавап бирелә. Шәхси кабул итү барышында кабул ителгән язма мөрәжәгать әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә теркәлергә һәм каралырга тиеш. Мөрәжәгатьтә җирле үзидарә органнары компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булган очракта, граждандан кая һәм нинди тәртиптә мөрәжәгать итәргә кирәклеген турында аңлатма бирелә.

Шәхси кабул итү барышында граждандан, әгәр элеккер мөрәжәгать итүдә куелган сорауларның асылы буенча җавап бирелгән булса, алга таба мөрәжәгатьләрне караудан баш тартырга мөмкин.

1.18. Җирле үзидарә органнарының вазыйфалары затлары гражданның шәхси кабул итүгә бәйле мәсьәләләр буенча җирле үзидарә башка органнарына, предприятиеләргә, оешмаларга һәм учреждениеләргә мөрәжәгать итәргә хокуклы, аларның җитәкчеләре һәм хезмәткәрләре түбәндәгеләргә бурычлы:

- кирәкле белешмә һәм мәгълүмат материалларын (норматив хокукый актлар нигезендә хәбәр ителергә тиешле белешмәләрдән тыш) тапшырырга;
- квалификацияле консультациялар, элемент белән тәмин итәргә;
- Кабул итү өчен хезмәткәрләргә җибәрергә һ.б.

2. ГРАЖДАННАР ХАТЛАРЫН КАБУЛ ИТҮ, ТЕРКӘҮ ҺӘМ ИСӘПКӘ АЛУ

2.1. Шартлагыч, агулы һәм башка куркыныч кертемнәрне вакытында ачыклау һәм зарарсызландыру максатларында, кергән почта юлламаларында булган булырга мөмкин, аларны тышкы яктан карау уздырыла. Мондый капитал салу яки аларның булуы турында шик туган очракта, почта юлламалары белән алга таба эш итү кичекмәстән туктатыла һәм тиешле куркынычсызлык органы белгеч чакыртыла. Белгеч чакыруы белән бер үк вакытта почта җибәрүне мәҗбүри изоляцияләү белән куркынычсызлык чаралары күрелергә тиеш.

Террорчылык актларын һәм башка жинәятләрне кылу куркынычы булган язма мөрәжәгатьләр алганда, оператив-эзләү чараларын һәм тикшерү гамәлләрен үткәргәндә кулланылырга мөмкин булган эзләрне саклау өчен чаралар күрелә.

2.2. Язма мөрәжәгатьләрне кабул иткәндә аларның адресларының дөреслеген тикшерелә. Билгеләп җиткерелмәгән хатлар кичекмәстән адресатка юнәлеш бирү өчен яшерен рәвештә элемент предприятиесенә эйләнеп кайта.

Конвертларны ачканда аларда хатлар һәм документлар булу (өзелгән документлар беркетелә) тикшерелә, алар конверт белән беркетелә, килгән документлар (паспорт, хәрби билет, хезмәт кенәгәсе, пенсия кенәгәсе, һ.б.лар, шулай ук фотосурәтләр һәм башка кушымталар) язуга беркетелә. Кушымта яки хат текстының булмавы ачыкланган очракта, бу хакта мөрәжәгать итүчегә хәбәр ителә.

2.3. Барлык язма мөрәжәгатьләр җирле үзидарә органына кергән вакыттан алып өч көн эчендә теркәлә һәм электрон документлар эйләнеше системасына кертелә. Ял көннәрендә яисә бәйрәм көннәрендә мөрәжәгатьләр килгән очракта теркәү ял яки бәйрәм көннәреннән соң беренче эш көнүдә башкарыла.

2.4. Һәр мөрәжәгатькә теркәлү номеры бирелә. Мөрәжәгатьне беренче битнең алгы ягында тексттан ирекле булган урында теркәү штамбы куела, анда мөрәжәгать керү датасы һәм тәртип номерынан торучы үчет номеры күрсәтелә.

Әгәр мөрәжәгатъ кушымта буларак оешмадан яисә вазыйфаи заттан килгән очракта, теркәү штамбы озату хатында куела.

Теркәлергә тиешле язма мөрәжәгатъләрнең төп белешмәләре түбәндәгеләр була:

- теркәү номеры һәм теркәү датасы;
- операторның исеме һәм адресы;
- мөрәжәгатъ авторының фамилиясе һәм инициаллары, адресы, статусы;
- мөрәжәгатъ итүнең кыскача эчтәлегә;
- нинди оешмадан яисә кемнән гариза кергән;
- мөрәжәгатъне караган вазыйфаи зат резолюциясе, мөрәжәгатъне (башкаручыны) карау өчен җаваплы затның фамилиясе, дата;
- мөрәжәгатъне карау нәтижәләре;
- чыгыш ясаучы документның датасы һәм номеры һәм кемгә жиберелгән.

Гражданның коллектив мөрәжәгатъләре гомуми тәртиптә теркәлә, исәпкә алу формаларына беренче ике-өч тикшерү юлы белән күрсәтелгән фамилияләр кертелә, беренчесе җавап жиберүне сораган авторның фамилиясе күрсәтелә. Хисап формаларында "коллектив" тамгасы куела һәм мөрәжәгатъ иткән гражданның гомуми саны күрсәтелә.

Һәр яңа календар елда яңа килгән мөрәжәгатъләр нумерациясе беренче номердан башлана.

2.5. Җирле үзидарә органына кәгазь чыганакта яисә электрон почта аша кергән язма мөрәжәгатъләр электрон документлар әйләнеше системасына мәҗбүри йөкләнергә тиеш.

2.6. Мөрәжәгатъләрне электрон хәбәрләр (Интернет-мөрәжәгатъләр) рәвешендә кабул итү өчен, мөрәжәгатъ итүче мөрәжәгатъләр белән эшләү өчен кирәкле реквизитларны мәҗбүри тутыруны күздә тоту торган программа белән тәмин итү кулланыла. Интернет-мөрәжәгатъ кәгазь чыганакка бастырыла, һәм алга таба аның белән эш әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә язмага мөрәжәгатъ итеп алып барыла.

Мөрәжәгатъкә җавап электрон документ рәвешендә җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка электрон документ рәвешендә килгән мөрәжәгатътә һәм җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка язма рәвештә кергән мөрәжәгатътә күрсәтелгән почта адресы буенча һәм язма рәвештә жиберелә. Моннан тыш, тәкъдим, гариза яисә шикаять булган, билгесез затлар даирәсе мәнфәгатъләренә кагыла торган җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка кергән мөрәжәгатъкә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карарына шикаять бирелә торган мөрәжәгатъкә җавап, шул исәптән суд карарына шикаять бирү тәртибен аңлатуға бәйле рәвештә, җирле үзидарә органының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында 6 статьясындагы 2 өлеше таләпләре үтәлгән килеш урнаштырылырга мөмкин.

Җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка җавабы Федераль законның 10 статьясындагы 4 өлеше нигезендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә җирле үзидарә органының рәсми сайтында урнаштырылган язма мөрәжәгатъ кергән очракта, мөрәжәгатъне жибергән гражданның мөрәжәгатъ теркәлгән көннән алып җиде көн эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә рәсми сайтның электрон адресы хәбәр ителә, анда мөрәжәгатътә куелган сорауга җавап урнаштырылган, шул ук вакытта суд карарына шикаять бирү эчтәлегә булган мөрәжәгатъ кире кайтмый.

2.7. Җирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат билгеләнгән тәртиптә дөүләт

органының, жирле үзидарэ органының яисэ мөрэжэгатыне караучы вазыйфаи затның мөрэжэгатыне карау өчен кирэкле документларны һәм материалларны, дәүләт яисэ федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмэләр булган документлардан һәм материаллардан тыш, 15 көн эчендә тапшырырга тиеш.

Кирәк булган очракта, жирле үзидарэ органы житәкчесен күрсәтү өчен урында шикаятләрне тикшерү өчен жирле үзидарэ органнары хезмәткәрләренен комиссиягә чыгуы оештырылырга мөмкин.

2.8. Башкаручы мөрэжэгатыкә, эчтәлеккә, ачыклыкка һәм төгәллеккә жавап биргән, норматив актларга сылтамааның дөреслегенә кул куйган затлар белән бер үк вакытта жаваплы була.

2.9. Барлык мәсьәләләр дә каралган булса, гражданның хатлары рөхсәт ителгән дип санала, алар буенча тиешле чаралар күрелгән һәм гамәлдәге законнарда туры килә торган төгәл жаваплар бирелгән.

2.10. Үчәлле авыл жирлеге башлыгы:

а) мөрэжэгатыне объектив, һәрьяклап һәм үз вакытында карауны, кирәк булган очракта мөрэжэгаты жибәргән гражданны катнашында тәмин итәләр;

«б) мөрэжэгатыне карау өчен башка дәүләт органнарындагы, жирле үзидарэ органнарындагы һәм башка вазыйфаи затлардагы документларны һәм материалларны, судлардан, алдан тикшерү органнарыннан тыш, соратып алалар;».

в) гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

г) 11 статьяның 1 - 6 өлешләрендә күрсәтелгән очраклардан тыш, мөрэжэгатытә куелган сорауларның асылы буенча язма жаваплар бирәләр;

д) гражданны аның мөрэжэгатынен үз компетенцияләре нигезендә башка жирле үзидарэ органына яисә башка вазыйфаи затка карауга жибәрелүе турында хәбәр итәләр.

2.11. Гомуми файдаланудагы мәгълүмат системалары буенча жирле үзидарэ органына кергән мөрэжэгаты Федераль законның 7 статьясындагы 3 өлешендә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

2.12. Мөрэжэгатыне караганда, мөрэжэгатытәге белешмәләренә, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы белешмәләренә аның ризалыгыннан башка тарату рөхсәт ителми. Шулай ук гражданның жирле үзидарэ органнарына мөрэжэгаты итү факты һәм аны карау нәтижәләре турында, иминлек органнарында мөрэжэгатыләренә карауга турыдан-туры катнашы булмаган затларга хәбәр ителергә тиеш түгел. Мөрэжэгатытәге белешмәләренә фаш итү, язма мөрэжэгатытә куелган мәсьәләләренә хәл итү компетенциясенә керә торган дәүләт органына, жирле үзидарэ органына яисә вазыйфаи затка жибәрү булып тормый.

2.13. Жирле үзидарэ органнарына яисә вазыйфаи затка кергән гражданның язма мөрэжэгатыләре үз компетенцияләре нигезендә теркәлгәннән соң 30 көн эчендә карала.

2.14. Жирле үзидарэ органына кергән һәм жирле үзидарэ органы бүлекчәсенә үтәү өчен тапшырылган мөрэжэгатыләренә карау срогы аларны жирле үзидарэ органында теркәү көне дип санала. Мөрэжэгатыләренә карау срогы тәмамлану дип мөрэжэгаты авторына жавап язу датасы санала.

2.15. Билгеләнгән тәртиптә каралган мөрэжэгатыләр буенча карарлар чикләнгән рәвештә таралган хезмәт мәгълүматына кертелә алмый.

Мөрэжэгатытә куелган сорауның асылы буенча жавап Федераль закон белән

саклана торган серне тәшкит итүче мәгълүматны фаш итмичә генә, мөрәжәгать юллаган гражданинга күрсәтелгән белешмәләрне фаш итү мөмкинлеге булмау турында хәбәр ителә.

2.16. Язма мөрәжәгатькә җавап җирле үзидарә органы бланкында эзерләнгән һәм имзалана җирле үзидарә органы җитәкчесе, яисә моңа вәкаләтле башка вазыйфай зат тарафыннан. Җавап гражданин тарафыннан күрсәтелгән почта яки электрон адреска җибәрелә.

Ике һәм аннан күбрәк затның мөрәжәгатенә җавап (коллектив мөрәжәгать) беренче имзалаган зат исеменә (әгәр мөрәжәгатьтә конкрет зат әйтелмәсә) яки аерым очракларда - мондый мөрәжәгатьне имзалаучыларның һәркайсына җибәрелә.

2.17. Гражданныр җирле үзидарә органнарына һәм аларга мөрәжәгать итәргә хокуклы аларның вазыйфай затларына Россия Федерациясенә дәүләт телләрендә, туган телләрендә яисә үзләре белгән Россия Федерациясә халыкларының теләсә кайсы телендә. Җаваплар мөрәжәгать телендә бирелә. Мөрәжәгать телендә җавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасының дәүләт телләре кулланыла.

2.18. Җирле үзидарә органнарында гражданныр мөрәжәгатьләре буенча эш башкару башка эш производстволарыннан аерым алып барыла.

2.19. Телдән мөрәжәгатьләрне исәпкә алу буенча язма мөрәжәгатьләрне һәм карточкаларны саклау вакытлары, номенклатура буенча - 5 ел.

2.20. Гражданнырның язма мөрәжәгатьләрен теркәү журналына номерлар сугылырга, тегелгән һәм мөһер беркетелгән булырга тиеш.

3. МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРНЕҢ АЕРЫМ ТӨРЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘУ

3.1. Депутатларның мөрәжәгатьләре.

Депутат хаты булып депутат (депутатлар) имзасы булган һәм документ бланкында рәсмиләштерелгән мөрәжәгать тора.

Депутатларның мөрәжәгатьләре гражданнырның Федераль законда билгеләнгән һәм күрсәтелгән сроктан да соңга калмыйча мөрәжәгатьләрен карау тәртибендә соратылган мәгълүмат һәм белешмәләр бирелә.

3.2. Кабат хатлар.

Кабат мөрәжәгатьләр беренчел мөрәжәгатьләр кебек үк теркәлә. Әгәр беренче мөрәжәгать законнарда билгеләнгән карау срогы тәмамланган яисә автор мөрәжәгать итү буенча кабул ителгән карар белән килешмәгән булса, бер үк заттан бер үк сорау буенча кергән мөрәжәгать кабат санала. Бер үк авторның төрле мәсьәләләр буенча мөрәжәгатьләре кабат булмый. Хатның кабат кергәндә аңа булган язышу һәм теркәү-контроль карточкасы сайлап алына.

Бер үк авторның кабат язган хатлары дип саналмый, әмма төрле мәсьәләләр буенча.

3.3. Сукуырларның рельеф-нокта шрифтында язган хатлары «Сукуырлар җәмгыятенә Хезмәт Кызыл Байрагы орденлы бөтенроссия» Инвалидлар гомумроссия ижтимагый оешмасының Татарстан төбәк оешмасы филиалын Бөгелмә җирле оешмасына күчерү өчен җибәрелә. Мөрәжәгатьне күчәргәннән соң, белгечләр каравына тапшырыла. Аларны карау срогы тәрҗемә ителгән көннән исәпләнә.

4. КОРРУПЦИЯ ЮНӘЛЭШЕНДӘГЕ ФАКТЛАР БУЕНЧА ГРАЖДАННАР

МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘУ ТӘРТИБЕ

4.1. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнарның мөрәжәгатъләре коррупция һәм янап куркытып алу фактлары турында белешмәләр, хезмәт тәртибе таләпләрен бозу, шулай ук вазыйфай затлар тарафыннан хезмәт урыныннан явызларча файдалану билгеләре булган башка гамәлләр кылуны үз эченә ала.

4.2. Жирле үзидарә органына кергән коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнарның мөрәжәгатъләре әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

4.3. Коррупциягә кагылышлы хокук бозулар турында мөгълүмат ачыкланган мөрәжәгатъне алдан карау процедурасын уздырганнан соң, мөрәжәгатъ кичекмәстән Үчәлле авыл жирлеге башлыгына тапшырыла. Үчәлле авыл жирлеге башлыгы резолюция куя һәм башкаручыларны билгели. Мөрәжәгатъне карау аерым контрольгә куела.

4.4. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнар мөрәжәгатен караганда, мөрәжәгатъләрдәге белешмәләрне, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы белешмәләрне аның ризалыгыннан башка тарату рөхсәт ителми. Мөрәжәгатътәге белешмәләрне фаһ итү түгел, карала торган мәсьәләнең барлык шартларын ачыклаганчы мөрәжәгатътә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән вазыйфай затка язма мөрәжәгатъне жиберү.

4.5. Мөрәжәгатъ карары яисә гамәле (гамәл кылмавы) мөрәжәгатъ итү предметы булган дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка жиберелми.

4.6. Мөрәжәгатътә эзерләнүче, кылынган яисә камилләштерелгән хокукка каршы эһ турында, шулай ук аны эзерләүче, башкаручы яисә башкарган зат турында белешмәләр булган очракларда мөрәжәгатъ теркәлә һәм тиешле органга аның компетенциясе нигезендә жиберелә.

4.7. Мөрәжәгатътә муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткә бәйле бурычларын, чикләүләрне һәм тыюларны, шулай ук хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәмәве турында, муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатъләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы, мәнфәгатъләр конфликты барлыкка килү турында, муниципаль хезмәткәрләрнең башка коррупцион хокук бозуларның мөмкин булуы турында белешмәләре булган очракта, Үчәлле авыл жирлеге башлыгы мөрәжәгатътә бәян ителгән фактларга карата тикшерүне үткәрүнең максатка ярашлы булуы турында карар кабул итә.

4.8. Мөрәжәгатътә бәян ителгән фактлар оператив-эзләү чараларын уздыру юлы белән тикшерүгә мөһтаж булса, мөрәжәгатъне карау процессында оператив-эзләү эһчәнлеген гамәлгә ашыруга вәкаләтле органнарга запрос жиберелә.

4.9. Күрсәтелгән тикшерүне уздырганда муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен һәм (яисә) мәнфәгатъләр конфликтын жайга салу турындагы таләпләрне үтәмәве турында таныкый торган фактлар ачыкланган очракта, Үчәлле авыл жирлеге башлыгы тикшерү материалларын муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның вазыйфай тәртибе һәм мәнфәгатъләр конфликтын жайга салу (алга таба - Комиссия) буенча Азнакай муниципаль районының бердәм комиссиясенә тапшыру турында карар кабул итә.

Күрсәтелгән мәсьәләне карау турында карар кабул ителгәндә Комиссия утырышында утырышның датасы, вакыты һәм урыны билгеләнә, шулай ук Комиссия утырышын норматив хокукый актлар нигезендә эзерләү эһе

оештырыла.

4.10. Мөрәжәгатътә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча мөрәжәгатъ итүчегә жавапта уздырылган чаралар нәтижәләре һәм тикшерүләр турында, Комиссия карарлары (булган очракта), шулай ук кабул ителгән чаралар турында, шул исәптән муниципаль хезмәткәргә жаваплылык чараларын куллану турында, йә тикшерү үткәрү өчен нигезләрнең булмавы һәм коррупция фактларын расламау турында мәгълүмат булырга тиеш.

4.11. Мөрәжәгатъ гражданга мөрәжәгатътә куелган барлык сорауларга жавап жибәрелгәннән соң контрольдән алына.

5. ГРАЖДАННАР МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘУ ТОРЫШЫН ТИКШЕРҮ ҺӘМ АЛАРНЫ КАРАУНЫ ТИКШЕРЕП ТОРУ. МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРДӘГЕ МӘГЪЛҮМАТНЫ АНАЛИЗЛАУ ҺӘМ ГОМУМИЛӘШТЕРҮ

5.1. Жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары үз компетенцияләре чикләрендә мөрәжәгатъләрне карау тәртибенең үтәлешен тикшереп тора, гражданнардан килгән мөрәжәгатъләрнең эчтәлеген анализлай, гражданнарның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатъләрен бозу сәбәпләрен үз вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чаралар күрә.

5.2. Һәр яртыеллык йомгаклары буенча гражданнардан келгән мөрәжәгатъләргә анализ ясала һәм аларны карый. Әлеге анализ буенча хисап Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://aznakayevo.tatar.ru> адресы буенча Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла.

5.3. Жирле үзидарә органнарында үтәү сроклары буенча барлык язма мөрәжәгатъләр тикшерелергә, карау нәтижәләре турында, тиешле органнар яисә вазыйфаи затлар сорауы буенча мәгълүматны авторга жавап бирү яисә тапшыру таләп ителә.

5.4. Мөрәжәгатъләр белән эшләүнең торышы (мөрәжәгатъләр белән эшләүне камилләштерү буенча үткәрелә торган кыска мәгълүмати-статистик күрсәткечләр һ.б.) жирле үзидарә органнары һәм массакүләм мәгълүмат чаралары эшчәнлеге турындагы еллык хисапларда чагыла.

Татарстан Республикасы Азнакай
муниципаль районының Үчәлле авыл
жирлегендә гражданнар
мөрәжәгатьләрен карау һәм
гражданнарны шәхси кабул итүне
тәмин итү нигезләмәсенә
1 нче кушымта

Телдән мөрәжәгатьләрне исәпкә алу буенча карточкасы

Фамилиясе _____ Исеме _____ Атасы _____

Яшәу адресы _____

Социаль хәле _____ Ташламалы статус _____

Мөрәжәгатьнең эчтәлегә _____

мөрәжәгать итү датасы	Мөрәжәгатьне караган вазыйфай зат резолуциясе, һәм үтәү өчен җаваплы	Мөрәжәгатьне карау нәтижеләре

Шәхси мәгълүматларны
эшкәртүгә риза

_____

имза Ф.И.О.

Телдән җавапка риза

_____

имза Ф.И.О.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Үчәлле авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатъләрен карау һәм гражданнарны шәхсән кабул итүне тәмин итү нигезләмәсенә 2 нче кушымта

№ п/п һәм дата	Операторның исеме һәм адресы	Мөрәжәгать итүченең Ф.И.О., адресы һәм статусы	Хатның кыскача эчтәлегә	Нинди оешмадан яки кемнән гариза кәргән	Кемгә һәм кайчан үтәү өчен жиберелгән	Хәбәр алу датасы	Карау нәтижәсе	нәтижәләр кемгә житкерелгән документның датасы һәм номеры	Шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык/ почта тарафыннан алынган
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10